

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO
K 2.50. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVI I UŽIVO U ŠIBENIKU.

IZLAZI SVAKI DAN
TELEFON BR. 74. — ČEROVNI RAČUN 129.871.

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, srieda 21. listopada 1914.

BR. 128

Rusi prognani sa skrajne tačke Bukovine, u Galiciji sve više potisnuti. - Francuske „sabatine“ u Jadranu. - Izmišljene srpske pobjede. Osvojenje francuske obale. Japanski krstaš i engleska podvodnica potopljeni.

U Galiciji.

Rusi sve više potiskivani.

BEČ, 21 listopada. Službeno se saopćuje dne 20. ov. mj. o podne:

Bitka u srednjoj Galiciji, posebice sjeverno od rijeke Stryj, biva sve žešća. Naš napadaj dobiva uvijek sve više prostora prema istoku.

Za neke osobito važne visove s obih strana borilo se je skrajnom žestinom. Svi pokušaji neprijatelja, da nam visočje Magiera opet istrgne, razbili su se.

Naprotiv osvojiše naše čete visočje sjeverozapadno od Tyrzkovica, o koje se vodila velika borba.

Južno od Magiere bio je neprijatelj iz više mjesta bačen.

U ovim bojevima mnogo Rusa je zarobljeno, medju njima jedan general. U plijen je palo i pušćanih strojeva. Zarobljenici pričaju o strašnom djelovanju naše artiljerijske vatre.

Južno od rijeke Stryj, gdje naš front ide preko Starrog Sambora, bitka počiva.

Stryj, Körösmözö, Sereth u našim rukama.

BEČ, 21. listopada. Stryj, na istoimenoj rijeci u Galiciji, Körösmözö na Karpata i Sereth na granici u istočnoj Bukovini bili su od naših četa zaposjednuti, nakon što je neprijatelj bio istrijebljen.

Izmišljene srpske pobjede.

BEČ, 20. listopada. Službeno saopćenje upozoruje na

to, da srpsko novinstvo zadnjih dana širi mnoštvo vijesti o srpskoj pobjedi. Ove su vijesti srpskog izvora u potpunjoj opreči sa činjenicama.

Srpske vijesti o velikom srpskom uspjehu u nasrtaju na Guče iznakazivanje su činjenica.

Protivnik premućava, da na dan te tobožnje sjajne srpske pobjede pri nasrtaju na Guče dalje na jugukrivo odбивen je mnogo ozbiljniji srpski napadaj, poduprt artiljerijskom vatrom.

Na Romaniji planini.

BEČ, 20. listopada. Na Romaniji planini, istočno od Sarajeva, naša divizija, za koju srpsko novinstvo izmišlja da bi bila potučena, nastavlja akciju za istrijebljenje srpskih četa.

Dijelovi ove naše divizije u junačkim bojevima od 12. i 13. ov. mj. razbili su tri do četiri srpska bataljuna. Veliki broj srpskih vojnika i časnika, koji bili zalutali u šume, bio je zarobljen.

Pomorski okršaj na Jadranu.

Francuzi pred Bokom.

BEČ, 21 listopada. O događajima na Jadranu vrhovno zapovjedništvo saopćuje:

Dne 17. ov. mj. u jutro došlo je s morskog strane Punte d'Ostro do čarkanja između pojedinih torpiljarka i podvodnica i između jednog zrakoplova i francuskog krstaša „Valdeckrousseau“. I ako je ovaj na naše jedinice žestoku vatra sipao, ipak su one u vatri ostale neozledjene.

I svjetionik Punte d'Ostro također bio od francuskog krstaša bombardiran, ali mu je bila tek neznatno oštećena galerija.

Dalje prama moru opazene su glavne sile neprijateljskog brodomlja, nu one su ostavile naše vode netom su naše podvodnice stupile u akciju.

Bombardiranje Bara.

BEČ, 21. listopada. Naši torpedo razarači poduzeše dne 18. ov. mj. u rano jutro vožnju do Bara te iz najbliže blizine topovskom vatrom uništiše nekoliko magazina i nakrcanih vagona.

U ruskoj Poljskoj.

BERLIN, 20. listopada. Veliki glavni kvartir javlja da na istočnom ratištu nije se dogodilo ništa važnijega.

Japanski krstaš potopljen.

TOKIO, 20. listopada. Službeno se saopćuje: U zaljevu Kiautschau japanski krstaš „Takatscsicho“ naišao je na minu te potonuo.

Od 264 posadu sačinjavajućih ljudi spasilo se samo 10, i to jedan častnik i 9 mornara.

„Takatscsicho“ je krstaš postariji, za čuvanje obale, od 3709 tona, 91 m. dug, 14 širok, 5,7 dubok, od 18 milja brzine, sagrađen g. 1885.

Uništena engleska podvodnica.

BERLIN, 20. listopada. Engleski podmorski brod E 3 bio je dne 18. ov. mj. u njemačkom zaljevu u Sjevernom moru uništen.

Sa francuskog ratišta.

Osvajanje obale.

BERLIN, 20. listopada. Veliki glavni kvartir javlja:

Od Ostende uzduž obale produciruće njemačke čete sudarile su se kod Nieupota sa neprijateljskim silama, s kojima još od prekjučer nalaze se u boju.

Oko Lillea.

BERLIN, 20. listopada. I jučer su napadali neprijateljski zapadno od Lillea bili suzbiveni. Gubitci po neprijatelja su jaki.

Sarajevski atentat pred sudom.

Optuženici Blagoje i Nedo Kerović kao i Stjepanović opširno opisuju prenos oružja i gjaka zavjerenika iz granice u Tuzlu, gdje su oružje spremili kod Jovanovića. Optuženici su se više puta zaplitali u protuslovlja glede znanja o planu umorstva. Daljni optuženici izjavljuju da je Kranjčević poslao atentata kod njih spremio oružje, ali da nijesu znali o čemu se radi. Stoga nijesu ovu stvar ni prijavili.

Zatim se je prešlo na dokazni postupak, te se je kod Principa ispostavila razlika u godinama u matricama. Razlika je od nekoliko dana, tako da bi Princip imao 20 godina, što nije bez značenja za kazneni postupak.

Vojna snaga Rusije.

Jedinstvena je pojava u ovome ratu u tome, što nas naši neprijatelji neprestano hoće da zastraše „strašnim“ saopćenjima. Nakon svih poraza groze nam se neprestano postavljaju vojna od miliona. Najprije je Kitchener obećao Francuzima, da će baciti na kontinent milione vojnika, dok ga njegovi vlastiti zemljaci nisu na to upozorili, da nagomilani ljudi nisu vojska, a da se časnici ne stvaraju samo velikim ustima. Onda je donio Reuterov ured užasno saopćenje, da Rusija hoće da baci prema Njemačkoj ništa manje nego 5 miliona novih vojnika i to još pod vrhovnim zapovjedništvom carevim. Na to su povjerovali saveznici, da Rusija

ima basnoslovno mnogo ljudi i da tu ima dovoljno mnogo časnika. Pa kako, sad, stoje stvari? Koliko Rusija ima za oružje sposobnih ljudi?

Prema posljednjem velikom popisu naroda raspolaze rusko carstvo momentano sa oko 10 miliona ljudi u za oružje sposobnoj dobi do 45 godine. U ovome je broju uračunata samo ona momčad, koja je prema stanju kontrolnih lista za posljednjih 25 godina bila vojnički izvežbana. Ako se uzme u obzir, što je otpalo usljed invalidstva i smrti, onda će se moći računati sa za oružje sposobnom momčadi od 7,5 miliona od prilike, jer su brojevi umiranja, kako je poznato, strašno velike u Rusiji. Sad dolazi tome još jedna okolnost, koja se ne smije previdjeti, naime strašno veliko iseljavanje. Iseljavanje je, prema statističkim računanjima samo u tri teške revolucionarne godine, moralo iznositi više od milion ljudi. Čitav broj iseljenika u posljednjih 25 godina ne da se pregledati, pa se ne može ni iz daleka u brojevima navesti. Bitna je pak činjenica, da se je u rusko-japanskom ratu povratio samo jedan postotak pozvane momčadi iz inozemstva, i to najviše iz Amerike. Ostali su ostali, gdje su bili. Rusko-japanski rat donio je također ogromnu množinu desercija, koje su lako moguće pomoću rubalja, makar da je obavezna propustnica. Zna se pak, da su se mobilizacije u Rusiji mogle poduzimati samo sa vanredno velikim teškoćama, naročito u Poljskoj, pa da se velik dio vojnih obvezanika uopće nije odzivao pozivu pod zastavu. Uzevši u obzir sve ove okolnosti neće se previrati, ako se danas računa cjelokupna ruska vojska zajedno sa svim rezervama i cijelim pučkim ustankom na 5 1/2 miliona vojnika. To bi bila skrajnja granica.

Sada momentano stoje gotovo svi vojni zborovi i pričuvene divizije na bojnom polju prema Njemačkoj i Austro-Ugarskoj. Nije, i pak, samo prema Njemačkoj izstupilo ništa manje nego 11 vojnih zborova i većinom uništeno. Od toga su pripadali narevskoj vojsci 1., 6., 8., 15. i 23. vojni zbor i veliko mnoštvo pričuvnih divizija. Od ovih je zarobljeno ravno 100,000, a gotovo cijeli ostatak ili je izginito ili je ranjen. Njemačkoj vojsci pripadali su 2., 3., 4., 20. i 23. sibirski zbor, Osim toga pripadalo je njemačkoj vojsci šest pričuvnih divizija i dvije brigade strijelaca. Dalje je Hindenburg potukao prije četiri nedjelje kod Suvalki još 12. vojni zbor i dalje divizije. Ove čete najvećim dijelom otpadaju. Protiv Austro-Ugarske nastupao je go-

tovo čitav ostatak ruske vojske, koja je ovdje izgubila okruglo 200.000 što mrtvih što zarobljenih. Samo nešto četa nalazi se još u Sibiriji i Evropskoj Rusiji, i to u istovremeno kao posadne čete protiv buntovnih elemenata. Uzevši da ove čete i pučki ustaše mogu biti zamijenjeni, to se ipak radi o malom ostatku. Do sada je otprilike stajalo na bojištu oko tri i pol milijuna vojnika. Rusija više ne može dati, jer ono što manjka do cjelokupnog broja raspoložive vojske to je samo uslovno sposobno za oružje. No najvažnije je, da i za ove ostatke, koji su oslabljeni alkoholom i bolestima, majkaju častnici i dovoljno nauružanje.

Popunjavanje topništva, u kome Rusija već sada oskudijeva — zar im sami mi nismo zaplijenili preko 1000 topova — po kojoj neutralnoj vlasti zapriječeno je zatvaranjem Dardanela. U samoj Rusiji ne može se nabaviti velika potrebna nadoknada. I u bolje organizovanim državama nego što je Rusija, naišlo bi to na teškoće postavljanja na novo ovako velike vojske. Ne gledajući na to, da ni iz daleka nema broja, potpuno je, nemoguće postavljati ovako velike nove ogromne vojske u Rusiji.

KRONIKA.

Kako njemački listovi javljaju, izdao je američki londonski pokliskar svim američkim podanicima prešni savjet, da najkasnije do konca mjeseca listopada ostave London, jer on poslije toga roka ne može za njih preuzeti nikakvo jamstvo.

Njemački listovi ovaj korak američkog pokliskara tumače tako, da je u odnosima između Engleske i Sjedinjenih država došlo do oštrog spora napose što se tiče englesko-japanskih ugovora glede Tihoga oceana, pa da bi u najskorije vrijeme ovaj spor mogao doći do kulminacije, ako ne i do posvemašnjih preloma odnosa.

„Kol. Zig.“ javlja iz Milana po „Corriere della Sera“: U utorak je plovila mimo luke u Varnu ruska flota od 18 jedinica u pravcu Burgas-Carigrad, te odapela nekoliko hitaca, Bukareštanski „Universul“ misli, da se u tom postupku ina nazirajući početak neprijateljstva između Rusije i Turške radi zatvorenja Dardanela.

Bivši je rumunjski ministarski predsjednik Carp izjavio jednom novinaru, da držanje Rumunjske mora biti nadahnuo patriotskim duhom. „Uvjeren sam da će Njemačka pobijediti“ svršio je stari državnik svoju izjavu.

Iz ratnog novinarskog kvartira zvanično se javlja: Nadvojvoda, Karl Franjo Josip dolazi u Beč da izvjesti Cara. Kroz nekoliko dana povratit će se na bojište.

Iz krugova srpske inteligencije do sad je palo 10.000, među njima 300 sa sveučilišnom diplomom, 1200 sa gimnazijskom maturom, 8400 iz drugih škola.

Lodz, veliko industrijalno mjesto jugozapadno od Varšave, od 320.000 stanovnika, nalazi se u njemačkim rukama. U Lodzu su većinom katolici.

Njemačka vojska već se je pojavila među Dinkerque i Calais-om uzduž francuske obale.

„Crne Marije“, kako austrijske mužare zovu Francezi, pred Anjverpenom djelovale su trašno. Kugle su teške do 1000 kg. Od dima i čadje top postane, sav crn, i odtud mužaru nadimak „Crna Marija“.

Sinj za „Crveni Križ“.

L I Z K A Z doprinosu sakupljenih od Odbora „Crvenog Križa“ u Sinju za Austrijski „Crveni Križ“, a sabraše: Čelnić Marija supruga donaca čl. 1138:50

Matulić Milena rogi. Marović	1547:10
C. K. Kotarsko poglavarstvo u Sinju	1000
Pravdić Zora, supruga nadporučnika	349
Tadić Ivan, c. k. sudbeni oficijal C. k. porezno nadzorništvo u Sinju	1135
C. k. porezni ured u Sinju	6
C. k. porezni ured u Sinju	10
Stuparić Ana, supruga opć. vijećnika	302:10
pl. Rendić-Miočević Jelisava supruga Dr. Dujma	100
Kalebić Dr. Čiro	30
O. Ante Stipančić, župnik	400
Zaninović Anka, supruga kape-tana	118:20
C. k. zap. oružničke postaje, Sinj	20
Latas Nikola	18
Echeri Lina, supruga inžinira C. k. oružnička postaja Čaprice-Trilj	44:20
Bramonih Elisa, supruga veleposjednika	133:40
Strihavka Josefina, supruga kape-tana	365
O. Mijo Kotaraš	300:44
Župski ured Potravlje	90
Plavša Spiro, c. k. poštanski majstor	257:30
C. k. oružnička postaja, Ribarić	109:14
Savo Jozip, nadučitelj Brnaze	91:40
Buljan Anka, supruga posjednika	40
Župski ured Krušvar	71:80
O. Don Sarić, župnik Turjake	15:52
Župski ured, Bisko	296
Župski ured, Tijarica	51:16
Župski ured, Voštane	103
C. K. poštanski ured, Dicmo	41:08
Župski ured, Bifečić	3
C. k. ured otkupe duhana, Sinj	76:12
Župski ured, Zasiok	64:20
Linarodvih, Madalena supruga činovnika	85:65
Danek ud. Angiolina, veleposjednika	91:10
Ostojić Vinka, supruga opć. činovnika	46:70
Župski ured, Bajagić	43:14
Općinski ured, Sinj	335
O. Frane Milun, župnik Hrvace i družina	2131
Šimunić kan. Don Šimun i družina	348:03
C. k. Uprava kontrolnog kotara financijske straže u Sinju	275
Krstić Krsto, nadučitelj u Sinju	101
	26:60
Ukupno K 11.809:88	

Grad i okolica.

PUČKI USTAŠE POZOR!
Obavezani narodnog ustanka 1892., 1893., i 1894., koji odlaze za 26. ovog mjeseca pod barjak, upozoruju se da u vlastitom interesu uzmu sobom čvrstu prikladnu udobnu obuću, bilo čizme ili opanke, zatim dobar vuneni prsluk sa rukavima, vunenu gučvu, vunene bječe i rukavice, kapu zimsku, dobar vuneni pokrivač, biljac, gunj, debeli zimski kaput, turban. Svakako moraju imati opremu i jednu posudu za jelo. Vrijednost svih ovih predmeta, ako budu pronađeni upotrebljivima u vojničkoj službi, bit će nadoknadjena.

Vojničko sudovanje. Milo nam je, da je na raspravi pred vojničkim sudom u Sinju naš sugrađanin g. Petar Zafranović, višeskolac, sin čestitog i poduzetnog kape-tana Andre, bio riješen.

U petak je, u 4^{1/2} pos. podneva, uslijed osude ratnoga suda, ustrjeljen na vjež-balistu O. Popović posjednik iz Biskuplje i prisjednik općine Knina. Bio je osuđen radi zločina zavađanja vojnika na povrjednu vojničku dužnost!

Ratne dopisnice. Trafika Ante Bogić u Šibeniku primila je od ratnog pripomoćnog ureda 15 serija raznih dopisnica sa ratlišta. Iste dopisnice vrlo su lijepe i umjetno izrađene, a cijena im je 20 para. Cielu dobit od 20% poklanja trafika u korist „Crvenog Križa“. Slike prikazuju razne velike bitke, u kojima je sudjelovala naša hrabra vojska, te razne druge ratne zgode. Preporučamo onima u provinciji, koji bi htjeli nabaviti iste dopisnice, neka pošalju novac unapred ili poštanskim markama. Serija (15 kom.) zapada K 3, suviše 20 para poštarine.

Nevrijeme. Već je treći dan da duva jugo i kiša. Noćas pak bila je oluja uz silnu grmljavinu.

Umojljava se dotična osoba, koja je na Perkoviću nehotice izmijenila ručni kovčeg, da povratu anonimno barem knjige koje su u kovčegu bile, adresirajući stvari na uredništvo „Hrvatske Misli“.

Remington Standard

Jedan pisanih strojeva milijun

u porabi. Model X i XI.

BEZ KONKURENCIJE

Podpuno

amerikansko pukuštvo

GLOGOWSKI & Co. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 I kat
Telefon br. 17-70.

KONJ

dobar, prodaje se. Obavijesti daje uprava našega lista.

TISAK ZA ULJE

uz jeftinu cijenu prodaje se. Tisak je u dobrom stanju. Obratiti se na MARKIOLA KURSARA u Prvič-Šepurini.

NAJMODERNIJE POSJETNICE
 IZRADJUJE
HRVATSKA ZADRUGA TISKARA U ŠIBENIKU
 U. Z. S. O. J.

Na znanje onima, koji sebe ili djecu na život osigurati žele. Prije nego se osiguraju kod tuđjih zavoda, neka dadu prvenstvo našem jedinom domaćem zavodu

„CROATIA“

koji ima razne cijenike uz povoljne uvjete; razjašnjenja i upute rado daje Zastupstvo

KOPANI & MILKOVIĆ

ZADAR Dalmacija

Zavod također preuzima osiguranja proti požaru.

.. POLJODJELSKA ..
ZAJMOVNA BLAGAJNA

Zadruga uknjižena na neograničeno jamstvo u Šibeniku.

Ukamaćuje novac na uložne knjižice uz

5%

HRVATSKA ZADRUGA TISKARA
ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM
 (Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OBSCRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBOJVE, VJENCANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBCINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBOJVA.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnojiva dobivaju se isključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpacaovac, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :- Šibenik.
 (brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

KNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUGNE
 TISKARE U ŠIBENIKU :-

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPADAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA I SOLIDNA.